

Рецензії

ОСОБЛИВОСТІ ВЕНТИЛЯЦІЇ ЛЕГЕНЬ І ЛЕГЕНЕВОГО КРОВОТОКУ У МОЛОДИХ ЗДОРОВИХ ЛЮДЕЙ ПРИ РІЗНИХ ТИПАХ ПОГОДИ

Рецензія на монографію: С.Н.Вадзюк, Н.Є.Зятковська.

ФІЗІОЛОГІЯ ЗОВНІШНЬОГО ДИХАННЯ. МЕТОДИКИ ОБСТЕЖЕННЯ, ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ. За ред. В.Г.Шевчука. – Тернопіль, 2002. – 148 с.

Минулого року до уваги науковців було представлено монографію “Фізіологія зовнішнього дихання. Методики обстеження, вікові особливості”. Вона присвячена дуже актуальній, як на думку рецензента, проблемі стану однієї з основних функціональних систем життєдіяльності організму, системі забезпечення його киснем – зовнішнього дихання організму людини, яка постійно знаходиться під впливом факторів навколоїшнього середовища. Тому дане дослідження є суттєвим внеском у розширення знань про стан цієї проблеми.

Монографія складається з 5 розділів. Розділ 1 присвячений детальному опису сучасних методик дослідження функцій зовнішнього дихання та легеневого кровообігу. Методи визначення й аналізу бронхіальної прохідності, легеневих об’ємів, оцінка статистичних і динамічних параметрів зовнішнього дихання є сучасними і досить інформативними. Наведено найбільш важливі й інформативні показники оцінки легеневого кровотоку.

У розділі 2 розкрито анатомо-фізіологічні особливості дихальної системи. Показано вікові риси становлення функціонування та механізмів регуляції системи дихання, починаючи від внутрішньоутробного розвитку плоду, а потім – ново-народженого, дітей перших років життя, дош-кільного, молодшого та середнього, а також старшого шкільного віку.

Вплив основних, відомих нам нині, метеорологічних факторів (температури та вологості

повітря, атмосферного тиску, на стан зовнішнього дихання описано у розділі 3.

Розділ 4 присвячений особливостям функціонування зовнішнього дихання та легеневого кровообігу у молодих здорових людей при різних метеорологічних ситуаціях. Автори дослідили низку важливих функціональних показників – бронхіальної прохідності, вентиляції легень, кисеньтранспортної функції крові, особливостей легеневого кровообігу при I, II і III типах погоди.

У розділі 5 проаналізовано отримані авторами результати обстежень досліджуваних функцій у людей при горизонтальному та верти-кальному положенні тіла за умов різних типів погоди. Наведено досить цікаві у науковому розумінні дані відносно зміни чутливості β -адренорецепторів при різних типах погоди.

Автори зазначають, що у разі несприятливих метеорологічних умов у дихальній системі молодих здорових людей розвиваються адаптаційні реакції які відображуються у напружені резервних можливостей зовнішнього дихання.

Єдиним недоліком, на думку рецензента, є досить широка, узагальнююча її назва. Таких монографій, та й з такими назвами було вже чимало. Думаю, що дана, досить серйозна праця зовсім не збіднилась, аби після офіційної її назви було б додано: “... при різних типах погоди”.

Монографія може бути корисною для фізіологів, науковців, які займаються питаннями адаптації людини до умов зовнішнього середовища, лікарів спортивної медицини, екологів, валеологів, студентів медиків і біологів.

М.М.Середенко